

'Open possibilities' was het motto van JavaOne 2007. In feite is dat een verwijzing naar de aankondiging op JavaOne 2006: Java wordt open source. Ondertussen is dat werkelijkheid. Open possibilities verwijst echter even zo goed naar de open mogelijkheden voor Java. Deze JavaOne heeft duidelijk gemaakt dat de beloftes van vroeger meer dan waargemaakt zijn, terwijl er ook veel nieuwe mogelijkheden opdoemen aan de horizon.

JavaOne 2007:

Mogelijkheden en waarschijnlijkheden

Zondag en maandag: opmaat

JavaOne begon al op zaterdag in het vliegtuig naar San Francisco. Vlak voor de landing maakte ik kennis met Geertjan Wielenga, technisch schrijver bij het documentatie team van NetBeans in Praag. Hij toonde mij trots een van de eerste exemplaren van Rich Client Programming, een boek dat, anders dan de titel belooft, geheel gaat over NetBeans 5.0 (waarmee je uiteraard ook kunt doen aan rich client programming).. Geertjan is één van de drie auteurs. Het zeer goed geschreven boek bleek vooral heel handig voor wie een snel en duidelijk overzicht wil krijgen van NetBeans, zoveel werd mij in de korte tijd voor de landing nog duidelijk. Maandag, dag één (of is het dag nul?) van JavaOne is nu al voor de vierde keer (ook) NetBeans day. Dit jaar was het uitgebreid met een Java University dag en een dag voor allerlei Java communities. NetBeans is in 1996 begonnen onder naam Xelfi als een studentenproject in Tsjechië. Het werd in 1999 het eerste grote open source project van Sun.,

Eclipse – een initiatief van IBM dat je ook een poging tot Sunsverduistering zou kunnen noemen – was er nog niet toen NetBeans ontstond. Illustratie van de levendigheid van de NetBeans community is te vinden in 7 flash demo's, 82 blogs en in 77 voorbeeld apps, om maar wat te noemen. Een toename van het aantal gebruikers met 92% zegt misschien nog wel meer.

De demonstraties van de bèta van NetBeans 6 maakte op mij zeer overtuigende indruk. Met name de ondersteuning van Ruby (JRuby) is een aantrekkelijke optie.

Met het noemen van maandag heb ik in feite nog een belangrijke dag overgeslagen, althans voor de NLJUG-leden: zondag is traditioneel de dag voor het NLJUG-uitstapje. Een tocht langs maar liefst twee whineries en één champagneproducent (al mocht deze laatste zich juridisch niet zo noemen) bood aantrekkelijke mogelijkheden om de jetlag te overwinnen. Belangrijker nog was dat het duidelijk maakte hoe groot de NLJUG-delegatie was, ook een uitstekende mogelijkheid om te netwerken. Het afsluitende diner onderstreepte dat nog.

Dinsdag: Green en FX

Dinsdag is de eerste echte dag van JavaOne. Het is altijd de dag waarop de grote aankondigingen gedaan worden. De algemene mening was dat er dit jaar niet zo veel aan te kondigen viel, het zou een soort JavaOne van stilstaan en vooruitkijken worden. Toch liep het allemaal een beetje anders: Green zei al aan het begin van zijn sessie dat hij belangrijke aankondigingen te doen had.

Het bleek de grote dag voor Rich Green. Was hij vorig jaar nog iemand die een bijrol had op het podium van JavaOne (zij het een zeer belangrijke), dat jaar was het echt zijn feest. Green, door McNealy bij wijze van grap een 'Steve Jobs in sleeves' genoemd, staat als VP software achter een aantal belangrijke veranderingen. Green verliet Sun overigens iets meer dan drie jaar geleden naar aanleiding van de op handen zijnde overeenkomst tussen Sun en Microsoft. Na twee jaar afwezigheid keerde hij weer terug naar het bedrijf

Dré de Man

Tekst en fotografie

waar hij al veertien jaar bij gewerkt had. Green was naar eigen zeggen bij zijn terugkeer bezorgd over Java. Het had wel een zeer grote verspreiding onder ontwikkelaars, dit jaar zelfs met weer een groei van 20%, maar nog niet in die mate onder consumenten.

JavaFX bleek het wapen van Green om de verspreiding van Java onder consumenten te bewerkstelligen. Op het gebied van de multimedia en telecom lijkt er echter nog grote groei mogelijk.

Het is ook een voor de hand liggende keuze, omdat Java op het gebied van multimedia al een belangrijke speler is. Woordvoerders van onder meer Time Cable en Sony spraken zich tijdens persbijeenkomsten zeer duidelijk uit over het feit dat ze voor Java technologie gekozen hadden. Desgevraagd gaven ze ook toe deze keuze niet snel terug te kunnen en willen draaien. Op het gebied van de contentproductie valt voor Java echter nog een belangrijke slag te winnen en Java FX speelt daar slim op in.

Wat is JavaFX? Officieel is het een productfamilie gebaseerd op Java-technologie en gericht op de contentmarkt. Bij content moet u zich echter eerder vorm dan inhoud voorstellen of anders gezegd: multimediale content, met alle mogelijkheden van dien. Op dit moment bestaat het uit twee producten, beide in Alpha fase: JavaFX Script en JavaFX Mobile.

JavaFX script is zeer compact en eenvoudig, wijkt af van veel andere scripttalen doordat het statisch getypeerd is en deelt verder een aantal eigenschappen met Java die het mogelijk zouden moeten maken er goed gestructureerde programma's mee te schrijven. Het is de bedoeling ook JavaFX script te opensourcen. (Zie ook het artikel van KlaasJan Tukker op pagina 11 en www.openjfx.org)

De markt voor Java FX Script strekt zich uit van desktops, van mobiele telefoons tot set top boxes (aansluitapparaten voor digitale tv/kabelmaatschappijen) tot Blue ray DVD's. De grote vraag zal zijn of Sun er in slaagt JavaFX script ook populair te maken bij niet-Javanen. Er zijn diverse plannen voor tools en er is al een plug-in voor NetBeans. Verder heeft Sun ook de ontwerptools van Savaje, bedoeld voor het ontwerpen van mobiele applicaties verworven. Of JavaFX Designer de strijd met bijvoorbeeld Dreamweaver zal aankunnen en of Dreamweaver ook Java FX Script gaat ondersteunen, is op dit moment nog onduidelijk. De demonstratie door de charmante Nandini Ramani die zich naar eigen zeggen in drie dagen de scripttaal eigen had gemaakt, was in ieder geval zeer indrukwekkend.

'Dit is de realisatie van het 'write once, run anywhere mantra', zei Green over JavaFX. Het slimme van Java FX is zeker dat het oplossingen biedt voor alle drie de terreinen waarop groei mogelijk en nodig is: multimedia, RIA en mobile. Diverse demo's gedurende JavaOne lieten zien dat waar Java vaak tientallen regels nodig heeft, FX-script met een regel toekan. Daarmee ondersteunt de JVM (JRE zo je wilt) een hele reeks aan talen voor andere groepen dan de traditionele Java-ontwikkelaars. JRuby en Java FX voor de UI die het ook voor degenen die de grootst mogelijke snelheid en eenvoud zoeken heel veel te bieden hebben.

JavaFX Mobile was de op JavaOne wel het meest in het oog springende JavaFX-versie. De demonstratie van een JavaFX telefoon met een JavaFX mobile user interface maakte veel indruk. In

De populariteit van NetBeans groeit sterk

Java-gebruik groeit nog steeds

samenhang met FX mobile verscheen de senior VP van Yahoo!, Marco Boerries, nog op het podium om Yahoo! Go aan te kondigen, een mobile portal waarmee 500 miljoen gebruikers gemoeid waren. Weliswaar wordt hier niet meteen gebruik gemaakt van FX mobile, de portal levert nu al kaarten, nieuws via RSS, het weer en zelfs de online fotobibliotheek Flickr, voor foto's gemaakt met de mobiele telefoon. Zeker een indrukwekkende toepassing van Java-technologie.

Daarna sprong Schwartz kwiek op het podium om weer eens het belang van mobiele telefonie voor Java te onderstrepen. In combinatie met de introductie van JavaFX (mobile) leek Schwartz' verhaal ineens veel meer handen en voeten te hebben. Ja, er zijn heel veel Java-telefoons maar – al gaf Schwartz dat niet toe - het aantal Java applicaties op al die miljoenen Java-telefoons is gemeten aan het potentieel nog steeds niet echt groot. Wanneer Java FX daar verandering in kan brengen, al is het maar voor een paar procent, dan zal dat meteen veel omzet opleveren. Sun verkeert na de overname van SavaJe en de introductie van Java FX in een uitstekende positie om een flink deel van die markt te kunnen veroveren. Iets anders gezegd: wanneer Sun op dit moment niet een dergelijke stap zou doen, dan zouden ze die markt overlaten aan anderen.

McNealy en Schwartz hebben al vaker het belang van mobiele apparaten voor de Derde Wereld

aangegeven. Waar in de Westerse wereld vooral met het Internet geconnecteerd wordt via laptops, gebruikt men in de Derde Wereld daar vooral mobiele telefoons voor. Als een soort levend bewijs daarvan verscheen Dr. Djibril Diallo op het podium, geheel gekleed in traditionele Afrikaanse kledij. (McNealy: 'die vent is nog het beste gekleed van ons allemaal!'). McNealy kondigde met Diallo aan dat ze samen zouden gaan werken aan een soort programmeurs zonder grenzeninitiatief. McNealy introduceerde ook www.curriki.org als open en gratis hulpmiddel om onderwijs te ondersteunen.

's Middags woonde ik een technische sessie bij met indrukwekkende toepassingen van Java - technologie, waarbij de Iristoepassingen die het mogelijk maakte binnen het online fotoalbum Flickr (heeft niets met Griekse beginselen van doen) foto's te bewerken. De naamgeving Iris verwijst natuurlijk naar Apple's aperture, een lichte vorm van stekeligheid tegenover Apple die ik ook bij andere Sun-zegslieden tegenkwam, ook al was dat dan allemaal off the record.

Het meest indrukwekkende waren toch de JavaFX-demonstraties. Ik kreeg sterk de indruk dat JavaFX gewoon een te goed idee is om te kunnen mislukken, maar misschien ben ik bevooroordeeld.

Woensdag JCP en Oracle

De titel doet vermoeden dat Oracle een belangrijke speler in de JCP is – en dat is ook zo. Toch bedoel ik iets anders: de ochtend was de dag voor de session van Oracle, en middag en avond meer voor de JCP. De sessie voor Oracle werd nu al voor de derde keer gedaan door Thomas Kurian. De ietwat droge presentatie deed niets af van het feit dat Oracle steeds meer laat zien hoezeer het uitgegroeid is van een belangrijke databasleverancier voor onder meer Java, tot een leverancier van een geheel eigen platform binnen Java (een platform binnen een platform). Oracle is echter misschien meer dan een aanbieder van een platform een ERP- en CRM-leverancier geworden. In die zin is het misschien dan ook niet verwonderlijk dat Oracle de general session van SAP heeft overgenomen. Ondanks het NetWeaver platform lijkt

McNealy: 'die vent is nog het beste gekleed van ons allemaal'!

Het merendeel van de JavaOne bezoekers bezoekt de conferentie voor de derde keer of vaker

McNealy heeft als vanouds alle lachers op zijn hand

het er ook op dat de Oracle applicaties (en daarmee bedoel ik zeker ook Siebel) technisch veel beter lijken te gaan passen bij zowel het Java-platform als bij de Oracle database. Jammer dat Larry Ellison niet verscheen, dat zou een aardige manier geweest zijn om het belang van Java voor Oracle te onderstrepen. Een gemiste kans, een waarschijnlijk ook nog de laatste kans want het zou mij verbazen wanneer Larry volgend jaar niet dezelfde keuze heeft gemaakt als Scott McNealy en Bill Gates vóór hem deden.

Woensdag was ook de dag waarop de JCP journalisten te woord stond en 's avonds de genomineerden voor de jaarlijkse prijs voor de beste JSR-spec bekend maakte. Door toeval liep ik een andere spec lead tegen het lijf, die misschien wel interessantere zaken te melden had. (zie pagina 30)

Donderdag: mobile en after dark

Dag drie begon met een Motorola general sessie. De belangrijkste boodschap daarvan was – alweer – de enorme grootte van de steeds verder uitdijende mobiele markt.

Verder waren er die dag veel gesprekken waarvan sommigen in een interview in een volgend nummer van Java Magazine zullen uitmonden, en vele andere hebben bijgedragen tot het beeld van Sun dat u hier tussen de regels door kunt vinden. Om dat hier kort samen te vatten: Sun is al een paar jaar uiterst zinnig bezig, maar nu die dingen zich ineens vertalen in mooie winstcijfers werken ze een stuk overtuigender. Veel oplossingen van Sun ademen iets van creatief vernuft, denk aan het data center in de vorm van een container, of de nieuwe energiezuinige processortechnologie. (die processoren produceert Sun overigens niet zelf, maar ontwerpt ze wel). Ergens ademt het bedrijf nog steeds de sfeer van de Berkeley start-up dat het ooit was. Iets van die traditie heeft het bedrijf

ook weer modern gemaakt: met de aandacht voor het milieu en voor sociale aspecten is het in ethisch opzicht weer heel erg modern.

Een van de bijeenkomsten betrof overigens een verzameling van JUG-voorzitters. Ook dat was een bijzondere ervaring: grappig om te zien dat onze eigen Klaasjan aan het hoofd staat van een van de grootste Java user groups. Uiteraard wist Klaasjan dat met veel enthousiasme over te brengen.

Vrijdag: Toy show

De uitsmijter van JavaOne was Gosling's toy show: het tonen van leuke technologische bijzonderheden die met behulp van Java geschreven waren. De redactionele ruimte ontbreekt om alles hier te tonen, maar het meest tot de verbeelding sprekend waren veelal robotachtige toepassingen: industrierobots en een observatievaartuig dat volledig zelf navigerend en varende was.

Dé bekroning van de toy show was voor de bezoekers van JavaOne eigenlijk geen verrassing: de Robotsapien was te koop, en bood de aanwezige Java-programmeurs de mogelijkheid om de robot geheel naar eigen programmatuur te laten bewegen. De drie dansende robots demonstreerden overtuigend dat programmeren heel swingend kan zijn.

Finale

Uiteraard zijn alle mogelijkheden die op JavaOne dit jaar getoond zijn niet meer dan dat: mogelijkheden. Dat betreft zowel de praktijkvoorbeelden als de vernieuwingen. 500.000+ transacties per seconde (Nasdaq) is een mogelijkheid. Java kan het, en zelfs nog meer. Wie een dergelijk systeem wil bouwen zal echter ook moeten beschikken over ontwikkelaars. Dat dit jaar maar liefst twee vendors openlijk tijdens een general session opriepen om bij hun te solliciteren geeft een belangrijke beperkende factor aan. Sun is zich daarvan zeer bewust, getuige de inspanningen op het gebied van scholing én de inspanningen om het Java-platform ook beschikbaar te stellen aan mensen die zich minder tot de loodgietersactiviteiten aangetrokken voelen. De vernieuwingen zijn ook slechts mogelijkheden. Zal JavaFX echt uitgroeien tot dé taal voor content? De concurrentie is niet te onderschatten. Aan de andere kant moet je ook toegeven dat de zet van Sun op dit gebied heel goed is: het zou bijzonder stom zijn dit potentieel niet te benutten. De associatie van JavaScript met Java heeft JavaScript vooral voordeel gegeven, misschien dat dit nu omgekeerd met JavaFX ook kan gebeuren. Schwartz gaf al aan met de naam niet zo tevreden te zijn. Het eerste deel van de naam is in ieder geval al helemaal goed.